

Simulační medicína hraje klíčovou roli ve výchově budoucích lékařů. Jsou ale finance na ni dostatečné?

3.12.2024 - | 1. lékařská fakulta UK

Simulační výuka je pro vzdělávání budoucích lékařů nezbytná. Studentům umožňuje bezpečně trénovat a rozvíjet schopnosti, a získat tak jistotu před tím, než začnou své znalosti aplikovat u skutečných pacientů.

Centrum medicínských simulací je nedílnou součástí vzdělávání mediků na 1. lékařské fakultě již od roku 2015 a je nejstarším fakultním simulačním centrem v České republice. Nároky na vybavení a kapacity center se neustále zvyšují. Stát ale bohužel v současné době neposkytuje lékařským fakultám dostatek financí na jejich rozvoj ani provoz.

Simulační výuka pracuje s modely, počítačem řízenými simulátory, virtuální realitou i umělou inteligencí. Studenti zde získávají praktické dovednosti, ale učí se také komunikovat, kriticky myslet, porozumět souvislostem a rozhodovat se v reálném čase. Význam simulační výuky neustále roste. Zatímco v roce 2015 bylo v simulačním centru 1. LF UK ročně odučeno něco přes 2 000 hodin, v roce 2024 je to už zhruba 9 000 hodin povinné a volitelné výuky. *„Simulační centrum je místem, kde mohou studenti a zdravotníci dělat chyby, učit se z nich a získávat zpětnou vazbu bez obav o zdraví pacienta. Simulace tak zcela zásadně zvyšují kvalitu a bezpečnost péče a umožňují získat kompetence potřebné pro praxi lékaře,“* vysvětluje proděkanka pro studium a všeobecné lékařství 1. LF UK prof. Andrea Burgetová.

Rozvoj medicínských simulací na 1. LF UK začal již v roce 2009. Dnešní simulační centrum patří mezi centra s největším počtem učeben – má osm multifunkčních místností, 20 lůžek, 14 celotělových simulátorů a dalších 200 m² učeben pro nácvik praktických dovedností. *„Objem výuky v realistických simulacích a s individuálním nácvikem praktických situací je srovnatelný s výukou na největších klinikách,“* upřesňuje vedoucí simulačního centra 1. LF UK doc. Mikuláš Mlček a dodává: *„Máme nejmodernější vybavení, jako jsou pohyblivé, počítačem řízené celotělové simulátory, mezi nimi i porodnický, dále plicní simulátory, patientské monitory, ventilátory, přenosné ultrazvuky nebo lůžka intenzivní péče. Používáme také nejvěrnější modely pro nácvik chirurgických technik.“*

Centrum poskytuje pregraduální, specializační i superspecializační kurzy. V oblasti superspecializačního vzdělávání nabízí nejrealističtější možnou výuku – jako jediné centrum v České republice totiž kombinuje využití simulátorů a biomodelů. Přesto však svou kapacitou a vybavením již nestačí narůstajícím potřebám největší lékařské fakulty, která vyučuje přibližně 4 500 studentů. *„Rozšíření simulačního centra je jedním z našich hlavních strategických cílů, dotace na tento projekt se ale v nejbližších letech od státu nedá očekávat. Nechceme, aby se v této pro výuku klíčové oblasti zpomalil náš rozvoj, proto jsme se rozhodli investovat vlastní rezervní prostředky.“* říká děkan 1. LF UK prof. Martin Vokurka. Podle jeho slov je důležité rozlišovat investiční a neinvestiční dotace a také zdroj, ze kterého je možné je získat, a v tomto ohledu stát selhává.

Podle děkana celkově chybí českému vysokému školství zhruba 11 miliard. Problém vidí především v platech učitelů. Zejména u těch mladších klesly mzdy pod úroveň regionálního školství. Tito vyučující jsou přitom perspektivní a pro další rozvoj fakulty nepostradatelní. Příjem si sice mohou zvýšit vědeckou činností, ve výsledku to ale znamená vykonávat dvě náročné práce za sotva průměrný plat. Noví učitelé proto nepřicházejí a teoretické obory se začínají vyprazdňovat. V klinických oborech pak

fakulta nemůže konkurovat platům ve zdravotnických zařízeních, natož v privátních praxích.

Náklady vysokým školám stoupají i díky stále větším nárokům na administrativu. *„Naší fakultě v roce 2021 klesly příjmy a od té doby při vysoké míře kumulativní inflace v podstatě stagnují. Přitom bychom potřebovali inovovat vybavení i výuku, a to nejen v simulačním centru. Potřebujeme získávat a udržet si kvalitní učitele. Evropské projekty bohužel v této oblasti pomoc nenabízejí. Je proto opravdu potřeba, aby se angažoval stát.“* upozorňuje děkan a dodává: *„Vláda by v souladu se svými předvolebními deklaracemi a sliby měla dělat více. Nejde jen o to najít chybějících 11 miliard, ale celkově nastavit podmínky pro takový hospodářský růst, který by skutečně zvýšil bohatství celé země. Jinak se nikdy ze začarovaného kruhu ekonomické, myšlenkové i personální stagnace nedostaneme. A právě skutečná podpora vysokého školství, vědy a inovací by mohla být dobrým začátkem.“*

<https://www.lf1.cuni.cz/simulacni-medicina-hraje-klicovou-rolu-ve-vychove-budoucich-lekaru-jsou-ale-finance-na-ni-dostatecne>